

سردرهای مجلل نشانگر شکوه و قدرت سلطنتی بود

سردرها با کتیبه‌های خاص و باشکوه یکی از مشخصه اصلی کاخ‌ها و قصرهای سلطنتی در تهران بوده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، سردرهای عمارت‌های اشرافی و کاخ‌های تهران از نظر معماری بیشتر از یک سردر ساده بودند. این سردرها باشکوه ساخته می‌شدند تا بیانگر قدرت و شکوه شاهان وقت باشند. اوج این سردرها در کاخ‌های دوران قاجار پایتخت دیده می‌شود.

عبدالحسن میرعمادی، استاد معماری و عضو هیئت مدیره انجمن مفاخر معماری ایران، در این باره می‌گوید: «سردرها زمانی که در بناهایی با عنوان کاخ، قصر و عمارت‌های سلطنتی ساخته می‌شدند از یک سردر معمولی خارج و به یک عمارت ورودی کوچک تبدیل می‌شدند. اغلب جایگاهی برای جلوس شاه داشتند تا از طریق آن شاه بتواند بیرون را تماشا کند. شاید جالب باشد که بزرگ‌ترین سردر ورودی جهان مربوط به بنای عالی‌قاپوی اصفهان است. این بنا به‌عنوان سردر باشکوه در معماری مطرح بود. در تهران نیز در عهد قاجار شاهان برای عمارت‌ها و کاخ‌های خود سردرهای باشکوه می‌ساختند. جایی که نشان از قدرت آن‌ها داشت. از جمله سردرهای مطرح تهران سردرهای کاخ گلستان هستند که در تاریخ معماری پایتخت ماندگار شده‌اند.»

کاخ‌موزه گلستان با قدمتی بالغ بر ۴۴۰ سال، یکی از منحصر به فردترین مجموعه‌های تاریخی تهران است. این کاخ چندین سردر داشت. عمارت سردر مدخلی برای ورود به دیوان‌خانه تخت مرمر بود و در دوره ناصری بازپیرایی شد. شاه از طبقه بالا به تماشای مراسم مختلف در میدان ارگ می‌نشست. در سردر جنوبی این عمارت اتاق بی‌در و پنجره‌ای وجود داشت که هم‌روزه چندین بار در آنجا، نقاره‌چیان شاهی، طبل یا بوق و کرنا و نقاره‌های خود را به صدا درمی‌آوردند و سنت دیرین سلطنتی ایران را اجرا می‌کردند.

این استاد معماری در ادامه درباره سردر الماسیه کاخ گلستان می‌گوید: «سردر الماسیه به سردر باب همایون معروف بود. این سردر توسط علاءالدوله که منصب فراش‌باشی را نیز بر عهده داشت ساخته شد. سردر الماسیه، دارای بالاخانه‌ای بود که ناصرالدین‌شاه در هنگام مراسم جشن و آتش‌بازی در آنجا می‌نشست.»

از زیباترین سردرهای کاخ گلستان که امروز باقی‌مانده است سردری است که به خیابان ناصریه یا ناصر خسرو امروز باز می‌شد. سردر باشکوهی که در بالاخانه آن تالار آئینه ای برای جلوس شاه داشت.

استاد میرعمادی از سردر معروف کاخ مرمر یاد می‌کند و می‌گوید: «کاخ مرمر یکی از کاخ‌موزه‌های تاریخی تهران و از آثار دوره پهلوی اول است. از جاذبه‌های این کاخ سردر ورودی آن بود که به‌صورت تلفیقی با شیوه پارسی، اصفهانی و سبک نئوکلاسیک غربی طراحی شد و دو مجسمه سرباز هخامنشی در دو سوی ورودی قرار داشت.»